

FUNKSIONAL QIYMATINI YO‘QOTGAN DENTAL IMPLANTATLARNI OLIB TASHLASHNING JARROHLIK USULINI OPTIMALLASHTIRISH

Kayumov Shaxzod Shuxratovich

Yuz-jag‘ jarrohligi kafedrası

Samarqand davlat tibbiyot universiteti

Dolzarbligi. Tish qatorlari butunligini tiklash usuli sifatida dental implantatsiya o‘zining yuqori samaradorligini isbotladi. Implantatlarning 5–10 yillik faoliyatidan keyingi yashab qolish va o‘zlashish ko‘rsatkichlari yuqori bo‘lishiga qaramay, so‘nggi yillarda asoratlar soni ortib bormoqda. Mutaxassislarning baholashicha, dunyo bo‘ylab har yili 2 millionga yaqin implantat o‘rnatiladi va har yili 200–250 ming tasi olib tashlanadi.

Tadqiqotning maqsadi — funksional qiymatini yo‘qotgan dental implantatlarni olib tashlashning jarrohlik usulini optimallashtirish.

Material va usullar. 34 yoshdan 74 yoshgacha bo‘lgan 20 nafar bemorda (6 erkak, 14 ayol) 39 ta implantat olib tashlandi. Implantatlarni olib tashlashga quyidagilar ko‘rsatma bo‘ldi: periimplantit ($n=25$), implantat sinishi ($n=10$), markaziy vint sinishi ($n=3$), implantatning noto‘g‘ri joylashishi ($n=1$). Olib tashlangan 39 ta implantatdan 31 tasi chaynov sohasiga o‘rnatilgan edi. Olib tashlashda quyidagi usullardan foydalanildi:

- Pyezojarrohlik apparati-elevator-ombur ($n=27$);
- Bor-elevator-ombur ($n=5$);
- Teskari kuch bilan ishlovchi asboblari (maksimal aylantiruvchi momenti 450 Nsm bo‘lgan dinamometrik kalit, teskari rezbali vint, kalit) ($n=4$);
- Trepan ($n=1$);
- Elevator-ombur ($n=1$);
- Barcha usullar birgalikda ($n=1$).

Natijalar. Implantat pyezojarrohlik apparati-elevator-ombur, bor-elevator-ombur, trepan, elevator-ombur usullari bilan olib tashlanganidan so'ng, yumshoq va suyak to'qimalarida sezilarli nuqson (defekt) hosil bo'ladi va barcha holatlarda operatsiyadan keyingi shish kuzatiladi. Bemorlar operatsiyadan keyingi dastlabki 3 kun ichida, to jarohatni himoya qiluvchi zich fibrin qatlami hosil bo'lguncha, kuchli og'riqlar cho'qqisini (VAS shkalasi bo'yicha 5–6 ball) qayd etishdi. Shunga mos ravishda, bemorlarda og'riqsizlantiruvchi preparatlarga bo'lgan ehtiyoj yuqori bo'ldi. Bu barcha holatlarda to'liq qatlamli loxatni (shilliq-ustsuyak qatlamini) ajratish va suyak to'qimasini preparatsiya qilish zarurati bilan bog'liq edi.

Aksincha, implantatlar teskari kuch bilan ishlovchi asboblari yordamida olib tashlangan holatlarda, to'liq qatlamli loxat shakllantirish va suyak to'qimasi bilan ishlashga ehtiyoj qolmadi. Ushbu guruhdagi og'riq hislari juda past (VAS shkalasi bo'yicha 0–1 ball) bo'lib, og'riqsizlantiruvchi dori vositalarini qabul qilishga ehtiyoj tug'ilmadi. Bemorlarda operatsiyadan keyingi shish kuzatilmadi.

Xulosa. Implantatlarni olib tashlashda teskari kuch bilan ishlovchi asboblarni qo'llash, boshqa usullarga nisbatan minimal shikastlanishni (travmatiklikni), bashorat qilinadigan natijani va atrofdagi to'qimalarning past darajadagi jarohatlanishini ta'minlaydi. Ushbu usul keng stomatologik amaliyot uchun tavsiya etilishi mumkin.

Adabiyotlar

1. Makhmudovna T. M. et al. THE COURSE OF MALFORMATION AND CORNEAL EROSION IN TUBERCULOSIS PATIENTS //Open Access Repository. – 2023. – T. 4. – №. 03. – C. 60-66.
2. Qobilovna B. Z., Nodirovich E. A. EVALUATION OF ORTHOPEDIC TREATMENT WITH REMOVABLE DENTAL PROSTHESES FOR PATIENTS WITH PAIR PATHOLOGY //Spectrum Journal of Innovation, Reforms and Development. – 2023. – T. 11. – C. 95-101.

3. Anvarovich E. S., Qobilovna B. Z. INFLUENCE OF DIFFERENT TYPES OF RETRACTION THREADS ON THE DEGREE OF GINGI RECESSIOIN //Spectrum Journal of Innovation, Reforms and Development. – 2023. – T. 11. – C. 84-86
4. Tohirovna M. L., Qobilovna B. Z. Optimization of Complex Methods Treatment of Inflammatory Periodontal Diseases //Eurasian Research Bulletin. – 2023. – T. 17. – C. 138-143.
5. Shoxrux S., Shoxrux I., Faxriddin C. PREVENTION AND TREATMENT OF ORAL INFECTIONS IN DENTURE WEARERS //International Journal of Early Childhood Special Education. – 2022. – T. 14. – №. 4.
6. Bakhtiyorovna M. U. Causes of removable denture breaks and allergic reactions //Spectrum Journal of Innovation, Reforms and Development. – 2022. – T. 10. – C. 374-377.
7. Makhmudova U. B. The Effectiveness Of The Use Of Parapulpal Pins (Ppp) When Restoring Defects In The Crown Part Of The Frontal Teeth //Asian journal of pharmaceutical and biological research. – 2022. – T. 11. – №. 2.